

เรียน ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

ตามที่ หัวหน้าส่วนส่งเสริมวิชาการ และ นางสาวกิ่งทอง ยงยุทธมีชัย ได้รับมอบหมายให้เข้าร่วมประชุม QA Forum ครั้งที่ 2/2555 ในวันที่ 22 มิถุนายน 2555 ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยประธานที่ประชุมฯ คือ ศาสตราจารย์ นายแพทย์อดุลย์ วีริยเวชกุล นั้น ขอแจ้งเรื่องจากที่ประชุมให้ท่านทราบ ดังนี้

1. ศาสตราจารย์ นายแพทย์อดุลย์ วีริยเวชกุล กล่าวถึงกรณีนายสุมิตร สุวรรณ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (มก.) ในฐานะประธานเครือข่ายพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา เสนอให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ฉบับที่ 2 พ.ศ.2551 เป็นพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนและพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้มีสวัสดิการเหมือนกับข้าราชการ ซึ่ง ศาสตราจารย์ ดร.สมคิด เลิศไพฑูรย์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (มธ.) ในฐานะประธานที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) กล่าวว่า หากจะปรับแก้กฎหมายเพื่อให้พนักงานมหาวิทยาลัยได้รับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เท่าเทียมกับข้าราชการ จะต้องลดเงินเดือนของพนักงานมหาวิทยาลัยลง 30% เพราะปัจจุบันพนักงานมหาวิทยาลัยได้เงินเดือนสูงกว่าข้าราชการ 30% รายละเอียดขอให้ติดตามข่าวจากหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ 23 มิถุนายน 2555
2. ผลการจัดอันดับมหาวิทยาลัยยอดเยี่ยมแห่งเอเชีย (QS Asian University Rankings) ประจำปี 2012 มหาวิทยาลัยมหิดลได้รับการจัดอันดับให้เป็นมหาวิทยาลัยอันดับหนึ่งของประเทศไทย โดยอยู่ในอันดับที่ 38 ของเอเชีย ส่วนมหาวิทยาลัยของไทยอื่น ๆ ที่อยู่ใน 300 อันดับแรกของการจัดอันดับในครั้งนี้มีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (อันดับที่ 43 ของเอเชีย) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (อันดับที่ 91 ของเอเชีย) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (อันดับที่ 110 ของเอเชีย) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (อันดับที่ 145 ของเอเชีย) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (อันดับที่ 161-170 ของเอเชีย) มหาวิทยาลัยขอนแก่น (อันดับที่ 171-180 ของเอเชีย) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (อันดับที่ 191-200 ของเอเชีย) มหาวิทยาลัยบูรพา (อันดับที่ 191-200 ของเอเชีย) มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ (อันดับที่ 201-250 ของเอเชีย) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (อันดับที่ 251-300 ของเอเชีย) และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (อันดับที่ 251-300 ของเอเชีย)
3. ผลการจัดอันดับมหาวิทยาลัยโลกของ THES (The Times Higher Education Supplement) ซึ่งเป็นการจัดอันดับมหาวิทยาลัยที่มีผลงานยอดเยี่ยมทั้งทางวิชาการ วิจัย และความนิยมเข้าศึกษา ประจำปี 2011/2012 มีมหาวิทยาลัยของประเทศไทยที่ติดอันดับ 2 แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ติดอันดับที่ 171 และมหาวิทยาลัยมหิดล ติดอันดับที่ 229 ส่วนอันดับ 1 เป็นมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ของอังกฤษ

เมื่อแบ่งเป็นสาขาวิชาต่าง ๆ มหาวิทยาลัยไทยที่ติดอันดับ 300 อันดับแรก มีดังนี้

- 1) กลุ่มสาขาวิชาศิลปศาสตร์และมนุษยศาสตร์ (Arts & Humanities) ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อันดับที่ 69 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อันดับที่ 205 และมหาวิทยาลัยมหิดล อันดับที่ 268
 - 2) กลุ่มสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและวิศวกรรมศาสตร์ (Engineering & Technology) ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อันดับที่ 104
 - 3) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพและแพทยศาสตร์ (Life Sciences & Medicine) ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหิดล อันดับที่ 75 และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อันดับที่ 78
 - 4) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ (Natural Sciences) ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อันดับที่ 138 และมหาวิทยาลัยมหิดล อันดับที่ 242
 - 5) กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และการจัดการ (Social Sciences & Management) ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อันดับที่ 68 และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อันดับที่ 168
4. ปัจจุบันคุณภาพการอุดมศึกษาไทยถดถอยไปมาก ซึ่งเป็นประเด็นที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) ต้องพิจารณาประเด็นร่วมกัน เพื่อให้คุณภาพการอุดมศึกษาไทยดีขึ้น สามารถแข่งขันกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASIAN Economic Community : AEC) ที่จะเกิดในไม่ช้านี้ ปัจจุบันมหาวิทยาลัยหลายแห่งมีปรัชญาของมหาวิทยาลัยผิดเพี้ยนไปอย่างชัดเจน เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหรือมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลแข่งขันเปิดหลักสูตรการท่องเที่ยว การโรงแรม หรือบริหารธุรกิจ และไม่มีแห่งใดที่เปิดหลักสูตรการศึกษาความเป็นครู บางแห่งมีศูนย์การจัดการศึกษานอกที่ตั้งหลายแห่ง ถือเป็นการกระจายการศึกษา แต่มีคุณภาพหรือไม่ ที่ผ่านมา สกอ. ไม่ได้ดูแลเรื่องคุณภาพมาตรฐานให้ใกล้ชิดเท่าที่ควร และกฎระเบียบของ สกอ. ที่มีอยู่ในปัจจุบันก็ไม่ได้ปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด ขณะนี้มหาวิทยาลัยหลายแห่งมุ่งหาเงินเข้ามหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยควรคำนึงถึงคุณภาพการศึกษามีไม่มุ่งหาเงินจนเกินไป และที่สำคัญคือเรื่องการเมืองในมหาวิทยาลัยทำให้คุณภาพการศึกษไทยตกต่ำ สถาบันอุดมศึกษาไทยควรหาวิธีปรับปรุง เช่น
- 1) นายกสภามหาวิทยาลัย ต้องเป็นเพียงแห่งเดียว ในเวลานี้ นายกสภามหาวิทยาลัยเป็นอยู่ 3-4 แห่ง ประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น ประเทศอังกฤษ นายกสภามหาวิทยาลัยเป็นเกิน 1 แห่งไม่ได้
 - 2) เมื่อมีการแต่งตั้งอธิการบดีแล้ว อธิการบดีต้องมีอำนาจสูงสุดอย่างแท้จริง สำหรับประเทศไทยเมื่อมีการสรรหาคนบดี จะนำเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อแต่งตั้ง ในขณะที่ประเทศอังกฤษหรืออเมริกา อธิการบดีเป็นผู้แต่งตั้งคนบดี
 - 3) ในต่างประเทศ การเปิดระดับบัณฑิตศึกษาได้ คณาจารย์ในหลักสูตรที่เปิดสอนต้องมีตำแหน่งทางวิชาการเป็นศาสตราจารย์เท่านั้น และผู้ที่จะเป็นหัวหน้าภาควิชาก็ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการเป็นศาสตราจารย์ด้วยเช่นกัน

5. ตัวบ่งชี้ของ สกอ. ที่ปรับเปลี่ยนซึ่งใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 เป็นต้นไป แม้ไม่มีตัวบ่งชี้เรื่องจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำ แต่มหาวิทยาลัยควรรวบรวมเป็นข้อมูลข้อเท็จจริง (fact) เพื่อใช้ในการบริหารจัดการ
6. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องผลกระทบของ AEC ต่อบทบาทอุดมศึกษาไทยในด้านการประกันคุณภาพ โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเสริฐ อัครประถมพงศ์ รองประธานฯ ซึ่งในครั้งนี้ได้รวบรวมประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ จำนวน 9 บทความ จากศูนย์ข้อมูลความรู้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน รายละเอียดดังเอกสารแนบ ซึ่งมีองค์ความรู้เรื่อง AEC ที่รวบรวมจากหนังสือพิมพ์ บทความ งานวิจัย จำนวนมาก ซึ่งเป็นประโยชน์และมีการ up date ตลอดเวลา สามารถอ่านเพิ่มเติมได้จาก <http://www.thai-aec.com>
7. ความก้าวหน้าในการดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษากายนอก รอบ 3
 - 1) สมศ. ดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษากายนอก รอบ 3 ไปแล้ว 2 ปีงบประมาณ ดังนี้
 - (1) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ดำเนินการประเมินไป 72 แห่ง และคณะกรรมการประเมินได้จัดส่งรายงานผลการประเมินมายัง สมศ. แล้ว 61 แห่ง ซึ่งทั้ง 61 แห่ง ได้มีการปรับแก้ไขคะแนนผลการประเมินในตัวบ่งชี้ที่ 4 และ 5 เพื่อปรับผลการประเมินใหม่ (จากมติ กพอ. ครั้งที่ 3/2555 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2555 และคณะกรรมการบริหาร สมศ. ครั้งที่ 4/2555 ลงวันที่ 24 เมษายน 2555) โดยตัวบ่งชี้ที่ 4 ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ และตัวบ่งชี้ที่ 5 งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ ใช้เกณฑ์เหมือนกัน ดังนี้

ค่า น้ำหนัก	ระดับคุณภาพงานวิจัย	
	เดิม	ปรับเปลี่ยน
0.25	มีการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ/ระดับนานาชาติ หรือมีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่ปรากฏในฐานข้อมูล TCI	เหมือนเดิม
0.50	มีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติที่มีชื่อปรากฏอยู่ในประกาศของ สมศ.	เหมือนเดิม
0.75	มีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติที่ปรากฏในฐานข้อมูลการจัดอันดับวารสาร SJR (SCImago Journal Rank : www.scimagojr.com) โดยวารสารนั้น ถูกจัดอยู่ในควอไทล์ที่ 3 หรือ 4 (Q3 หรือ Q4) ในปีล่าสุด ใน subject category ที่ตีพิมพ์ หรือมีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติที่มีชื่อปรากฏอยู่ในประกาศของ สมศ.	มีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติที่มีชื่อปรากฏในประกาศของ สมศ.
1.00	มีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติที่ปรากฏในฐานข้อมูลการจัดอันดับวารสาร SJR (SCImago Journal Rank : www.scimagojr.com) โดยวารสารนั้น ถูกจัดอยู่ใน ควอไทล์ที่ 1 หรือ 2 (Q1 หรือ Q2) ในปีล่าสุด ใน subject category ที่ตีพิมพ์ หรือมีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติที่ปรากฏในฐานข้อมูลสากล ISI หรือ Scopus	มีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติที่ปรากฏในฐานข้อมูลสากล ISI หรือ Scopus (งานที่ตีพิมพ์ในวารสารที่ปรากฏในฐานข้อมูล Scopus/SJR จะได้น้ำหนัก 1.00 ไม่ว่าจะจัดอยู่ในอันดับควอไทล์ใด)

สมศ. ได้ประสานไปยังมหาวิทยาลัยที่ประเมินไปแล้วทั้ง 72 แห่ง ให้นำเสนอข้อมูลเพิ่มเติม ต่อคณะกรรมการประเมิน ขณะนี้คณะกรรมการประเมินอยู่ระหว่างปรับคะแนน และได้ จัดส่งมาให้ สมศ. แล้ว 61 แห่ง และได้มีการตรวจประเมินอภิมานไปแล้ว 47 แห่ง ซึ่ง ทาง สมศ. จะส่งผลการประเมินไปยังคณะกรรมการบริหาร สมศ. วันที่ 26 มิถุนายน 2555 ส่วนอีก 25 แห่ง ที่เหลือ ขณะนี้ สมศ. อยู่ระหว่างตรวจสอบความถูกต้องและจะ นำเสนอคณะกรรมการเพื่อตรวจอภิมานในสัปดาห์หน้า และรออีก 11 แห่ง ที่ คณะกรรมการประเมินกำลังประสานกับมหาวิทยาลัยเพื่อปรับคะแนน ซึ่ง สมศ. คาดว่า จะดำเนินการจัดส่งรายงานผลการประเมินให้คณะกรรมการบริหารทั้ง 72 แห่ง ภายใน เดือนกรกฎาคม 2555

(2) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 สมศ. จัดให้มีการประเมิน 84 แห่ง โดยมี 3 แห่ง ที่ได้รับ อนุมัติเลื่อนไปประเมินปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 จำนวน 3 แห่ง คือ

ก. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และมหาวิทยาลัยชินวัตร เนื่องจากผลกระทบจากสภาวะ น้ำท่วม

ข. สถาบันก้นตนา เนื่องจากยังไม่มีผู้สำเร็จการศึกษา

ค. ยกเลิกไม่ประเมิน 1 แห่ง เนื่องจากตรวจสอบข้อมูลกับทาง สกอ. พบว่าอยู่ใน ระหว่างปิดกิจการ คือ วิทยาลัยศรีโสพล

สรุปในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 สมศ. ประเมินเพียง 80 แห่ง โดยแบ่งระยะเวลา ประเมินเป็น 2 ช่วง คือ

- ช่วงที่ 1 จำนวน 41 แห่ง ประเมินช่วงปลายมกราคม - กุมภาพันธ์ 2555 ซึ่งคณะกรรมการ ประเมินได้ประเมินครบทั้ง 41 แห่ง แล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างจัดทำรายงานฉบับ สมบูรณ์ ซึ่งคณะกรรมการประเมินต้องจัดส่งรายงานให้ สมศ. ภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2555

- ช่วงที่ 2 จำนวน 39 แห่ง ขณะนี้ สมศ. ได้จัดคณะกรรมการประเมินเรียบร้อยแล้ว อยู่ระหว่างประสานเข้าตรวจเยี่ยม

2) งานครบรอบ สมศ. 12 ปี ซึ่งจะจัดในปี 2556 สมศ. จะมีเวทีวิชาการเหมือนการประชุม วิชาการระดับชาติ โดยเชิญมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นเจ้าภาพร่วม เพื่อนำเสนอผลงานวิจัยของ อาจารย์หรือนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่ง ผลงานที่ส่งเข้ามาหรือผลงานที่ได้รับการนำเสนอในการประชุม/สัมมนาวิชาการเหล่านี้ จะมีการพิมพ์รวมเล่มเป็นรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (proceedings)

8. ตัวบ่งชี้ของ สมศ. ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย มี 2 ตัวบ่งชี้ คือ

(1) ตัวบ่งชี้ที่ 5 งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่

(2) ตัวบ่งชี้ที่ 6 งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์

ที่ผ่านมาเกณฑ์ของ สมศ. ในตัวบ่งชี้ดังกล่าว จะไม่มีปัญหาทางสายวิทยาศาสตร์ แต่ทาง สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ หรือศิลปกรรมศาสตร์ มักมีปัญหาในเรื่องการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ ดังนั้น ทาง สมศ. จะ จัดเชิญผู้ที่เกี่ยวข้อง/ผู้ที่ประสบปัญหากับเกณฑ์ดังกล่าว มาประชุมสัมมนาร่วมกันในลักษณะ focus group เพื่อจะได้

ข้อสรุปร่วมกันในเรื่องเกณฑ์ที่ใช้วัดทางสังคมศาสตร์ มนุษย์ศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์ ที่สามารถเทียบเคียงกับระดับสากลได้ หากมหาวิทยาลัยใดมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเกณฑ์ดังกล่าว ขอให้แจ้งมายังฝ่ายเลขานุการที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย โทร. 02-218-3202 หรือ E-mail : cupt@chula.ac.th เพื่อรวบรวมและนำเสนอที่ประชุม QA Forum เพื่อร่วมกันพิจารณาก่อนจัดส่งให้ สมศ. และหากสมาชิกที่ประชุมมีวาระที่จะนำเสนอ หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ ขอให้ส่งข้อมูลไปที่ฝ่ายเลขานุการที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย ดร.สมสุข ธีระพิจิตร ที่ E-mail : cupt@chula.ac.th เพื่อจัดเป็นวาระการประชุมครั้งต่อไป

พร้อมนี้ได้แนบสำเนาเอกสาร “สรุปประเด็นผลกระทบ AEC ต่อบทบาทอุดมศึกษาไทยในด้านการประกันคุณภาพ” มาเพื่อทราบด้วย

นัดประชุมครั้งต่อไป ทางฝ่ายเลขานุการจะหารือกับทาง สกอ. และ สมศ. เพื่อกำหนดวันประชุมอีกครั้ง

(นางสาวกิ่งทอง ยงยุทธมีชัย)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

28 มิถุนายน 2555

(นางสาวจันทนา พรหมศิริ)

หัวหน้าส่วนส่งเสริมวิชาการ

28 มิถุนายน 2555

สรุปประเด็นผลกระทบ AEC ต่อบทบาทอุดมศึกษาไทยในด้านการประกันคุณภาพ

เสนอที่ประชุม QA Forum 22 มิถุนายน 2555 (Source : www.thai-aec.com)

1. ประวัติ AEC ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

AEC เป็นการพัฒนามาจากการเป็น สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (The Association of South East Asian Nations : ASEAN) ก่อตั้งขึ้นตามปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok Declaration) เมื่อ 8 สิงหาคม 2510 โดยมีประเทศผู้ก่อตั้งแรกเริ่ม 5 ประเทศ คือ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ต่อมาในปี 2527 บรูไน ก็ได้เข้าเป็นสมาชิกตามด้วย 2538 เวียดนาม ก็เข้าร่วมเป็นสมาชิก ต่อมา 2540 ลาว เข้าร่วม และปี 2542 กัมพูชา ก็ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกลำดับที่ 10 ทำให้ปัจจุบันอาเซียนเป็นกลุ่มเศรษฐกิจภูมิภาคขนาดใหญ่ มีประชากร รวมกันเกือบ 500 ล้านคน

จากนั้นในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 9 ที่อินโดนีเซีย เมื่อ 7 ต.ค. 2546 ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนได้ตกลงกันที่จะจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ซึ่งประกอบด้วย 3 เสาหลัก คือ

- 1.ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asean Economic Community:AEC)
- 2.ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (Socio-Cultural Pillar)
- 3.ประชาคมความมั่นคงอาเซียน (Political and Security Pillar)

ในอนาคต AEC จะเป็นอาเซียน+3 โดยจะเพิ่มประเทศ จีน เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น เข้ามาอยู่ด้วย และต่อไปก็จะมีมีการเจรจา อาเซียน+6 จะมีประเทศ จีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และ อินเดีย

Source : www.thai-aec.com

2. ตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงที่จะเห็นได้ชัดๆใน AEC เช่น

- การลงทุนจะเสรีมากๆ คือ ใครจะลงทุนที่ไหนก็ได้ ประเทศที่การศึกษาระบบศึฯ ก็จะมาเปิด โรงเรียนในบ้านเรา อาจทำให้โรงเรียนแพงๆแต่คุณภาพไม่ดีลำบาก
- ไทยจะเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว และการบินอย่างไม่ต้องสงสัย เพราะว่าจะอยู่กลาง Asean และไทยอาจจะเด่นในเรื่อง การจัดการประชุมต่างๆ, การแสดงนิทรรศการ, ศูนย์กระจายสินค้า และยังเด่นเรื่องการคมนาคมอีกด้วยเนื่องจากอยู่ตรงกลางอาเซียน และการบริการด้านการแพทย์และสุขภาพจะเติบโตอย่างมากเช่นกันเพราะ จะผสมผสานส่งเสริมกันกับอุตสาหกรรมกรรมการท่องเที่ยว (ค่าบริการทางการแพทย์ต่างชาติจะมีราคาสูงมาก)
- เรื่องภาษาอังกฤษจะเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างมาก เนื่องจากจะมีคนอาเซียน เข้ามาอยู่ในไทยมากมายไปหมด และมักจะพูดภาษาไทยไม่ค่อยได้ แต่จะใช้ภาษาอังกฤษ (AEC มีมาตรฐานแจ้งว่าจะใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางใน AEC) บางทีเรานึกว่าคนไทยไปทักพูดคุยด้วย แต่เค้าพูดภาษาอังกฤษกลับมา เราอาจเสียความมั่นใจได้ ส่วนสิ่งแวดล้อมนั้น ภัยต่างๆ หนังสือพิมพ์, สื่อต่างๆ จะมีภาษาอังกฤษมากขึ้น (ให้ดูป้ายที่สนามบินสุวรรณภูมิเป็นตัวอย่าง) และจะมีโรงเรียนสอนภาษา มากมาย หลากหลายหลักสูตร
- คนไทยที่ใช้ภาษาอังกฤษได้ บางส่วนจะสมองไหลไปทำงานเมืองนอก โดยเฉพาะอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ (ที่จะให้ สิงคโปร์เป็นหัวหอกหลัก) เพราะชาวไทยเก่ง แต่ปัจจุบันได้ค่าแรงถูกมาก อันนี้สมองจะไหลไปสิงคโปร์เยอะมาก แต่พวกเขาต่างชาติก็จะมาทำงานในไทยมากขึ้นเช่นกัน อาจมีชาว พม่า, กัมพูชา เก่งๆ มาทำงานกับเราก็ได้ โดยจะใช้ภาษาอังกฤษ เป็นสื่อกลาง บริษัท software ในไทยอาจต้องปรับค่าจ้างให้สู้กับ บริษัทต่างชาติให้ได้ ไม่เช่นนั้นจะเกิดภาวะสมองไหล

- สาธารณูปโภคในประเทศไทย หากเตรียมพร้อมไม่คืออาจขาดแคลนได้เช่น ชาวพม่า มาตลอดถูกในไทย ก็ต้องใช้โรงพยาบาลในไทยเป็นต้น
- ไทยจะเป็นศูนย์กลางอาหาร โลกในการผลิตอาหาร เพราะ knowhow ในไทยมีเยอะประสบการณ์สูง และบริษัทอาหารในไทยก็แข็งแกร่ง ประกอบทำเลที่ตั้งเหมาะสมอย่างมาก แม้จะให้พม่าเน้นการเกษตร แต่ทางประเทศไทยเองคงไปลงทุนในพม่าเรื่องการเกษตรแล้วส่งออก ซึ่งก็ถือเป็นธุรกิจของคนไทยที่ชำนาญ อยู่แล้ว
- ปัญหาสังคมจะรุนแรงถ้าไม่ได้รับการวางแผนที่ดี เนื่องจาก จะมีขยะจำนวนมากมากขึ้น, ปัญหาการแบ่งชนชั้น ถ้าคนไทยทำงานกับคนต่างชาติที่ด้อยกว่า อาจมีการแบ่งชนชั้นกัน ได้, จะมีชุมชนสลัมเกิดขึ้น และอาจมี พม่าทาวน, ลาวทาวน, กัมพูชาทาวน, ปัญหาอาชญากรรมจะรุนแรง สถิติการก่ออาชญากรรมจะเพิ่มขึ้นอย่างมากจากชนชั้นที่มีปัญหา, คนจะทำผิดกฎหมายมากขึ้นเนื่องจากไม่รู้กฎหมาย

Source : www.thai-aec.com

3. แนวโน้มการเคลื่อนย้ายแรงงานและอาชีพของประเทศใน AEC

Posted in: การปรับตัวกลยุทธ์เมื่อเป็นAEC 01 มิถุนายน 2555

AEC หรือประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดของ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านแรงงานก็คือ เกรงว่าเมื่อเปิดตลาดแรงงานเสรีในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนแล้วจะมีแรงงานจากอาเซียนมากมายเข้ามาแย่งงานแรงงานไทย ทำให้หางานยากขึ้นและทำให้ค่าจ้างและรายได้ของแรงงานไทยต่ำลง

ขณะที่ด้านผู้ประกอบการอาจจะเห็นว่าการเปิดตลาดแรงงานเสรีอาจจะช่วยให้มีทางเลือกใช้แรงงานมากขึ้นจากประเทศอาเซียนซึ่งก็ยังไม่มีความเสี่ยงที่เงินจากภาคเอกชน ในอีกด้านหนึ่งคือมองในแง่โอกาสว่าตลาดแรงงานไทยจะได้กว้างขึ้น แรงงานฝีมือไทยจะได้ออกไปทำงานในประเทศอาเซียนมากขึ้นซึ่งการไหลออกของแรงงานก็อาจเป็นปัญหาต่อผู้ประกอบการบ้างแต่ยังไม่มีความเสี่ยงที่ภาคเอกชนออกมาแสดงความวิตกในเรื่องนี้

ปัจจุบันประเทศสมาชิกอาเซียน ได้จัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมกัน (MRAs) ใน 7 สาขาด้วยกันคือ วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม การสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และนักบัญชี และ บุคลากรวิชาชีพท่องเที่ยว (ซึ่งไทยยังไม่ได้ลงนามใน MRA) ส่วนสาขาอื่นๆ ยังอยู่ระหว่าง พิจารณาจึงควรมาดูแลเฉพาะแรงงานฝีมือ ดังกล่าวไปแล้ว ในปี 2554 มีแรงงานฝีมือจากประเทศอาเซียน 8 ประเทศ (ไม่นับบรูไน และ ไทย) ที่ได้รับใบอนุญาตทำงานถูกต้องตามกฎหมายจำนวน 14,313 คน แยกเป็น ได้รับใบอนุญาตทำงานตามมาตรา 9 ประเภททั่วไป 12,303 คน และ ตามมาตรา 12 ส่งเสริมการลงทุน หรือ BOI 2,010 คน คิดเป็นสัดส่วนของแรงงานฝีมือประเภททั่วไป ต่อ ประเภทการลงทุนประมาณ 6 ต่อ 1 ในจำนวนนี้เป็นฟิลิปปินส์เกือบ 8 พันคน คิดเป็นร้อยละ 55 ของแรงงานฝีมือจากอาเซียนทั้งหมด รองลงมาได้แก่มาเลเซีย 2,200 คน สิงคโปร์ 1,500 คน และพม่า (แรงงานฝีมือประเภททั่วไปและการลงทุน) 1,400 คน

นอกนั้นมีจำนวนไม่ถึงพันคน แรงงานฝีมือจากอาเซียน ส่วนใหญ่ 6,600 คน (ร้อยละ 46) เป็นบุคลากรวิชาชีพ หรือ ผู้ประกอบวิชาชีพด้านวิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม การสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และนักบัญชี และบุคลากรวิชาชีพท่องเที่ยว รองลงมาได้แก่เจ้าหน้าที่ระดับอาวุโสหรือผู้จัดการ 5,900 คน (ร้อยละ 41) และช่างเทคนิค ประมาณ 1,000 คน (ร้อยละ 7)

สำหรับแรงงานวิชาชีพจากฟิลิปปินส์จำนวน 7,823 คน นั้นมีจำนวนใกล้เคียงกับแรงงานฝีมือที่ มาจากประเทศนอกอาเซียนคือจีน (7,168) อินเดีย (6,786) อังกฤษ (8,328) และอเมริกา (6,598) ที่น่าจับตามองคือแรงงานจากฟิลิปปินส์ซึ่งส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 70 เป็นบุคลากรวิชาชีพ นับว่าสูงมากเมื่อเทียบกับแรงงานจากประเทศอาเซียนที่ เหลือซึ่งเป็นบุคลากรวิชาชีพเพียงร้อยละ 17 เท่านั้น

ที่น่าเป็นห่วงนอกจากแรงงานจากฟิลิปปินส์แล้วคือ แรงงานฝีมือจากประเทศจีนและอินเดีย ซึ่งมีจำนวนมาก แรงงานเหล่านี้จะไหลเข้าสู่ อาเซียนและประเทศไทยซึ่งมีโอกาสได้งานทำดีกว่า เพราะเหตุผลประการหนึ่งคือ คุณภาพของ แรงงานเหล่านี้กำลังได้รับการพัฒนาอย่างมากทั้งในประเทศจีนและอินเดีย รัฐบาลจีนได้ใช้งบประมาณจำนวนมากปรับปรุง มหาวิทยาลัย และระบบการศึกษาพื้นฐาน และรัฐบาล อินเดียมีโครงการรื้อฟื้นมหาวิทยาลัยเก่าๆ และลงทุนในการศึกษา อย่างมหาศาลเช่นเดียวกัน ดังนั้น ประเทศไทยจะต้องพัฒนาความพร้อมของแรงงานที่จะออกสู่ ตลาดใน 4-5 ปี ข้างหน้านี้ มากขึ้น เพราะการแข่งขันจะสูงมาก โดยเฉพาะจากแรงงานฝีมือในประเทศเอเชีย ซึ่งมีใช้แค่อาเซียนเพียงกลุ่มเดียว

ที่มา : มติชน

4. ภาพรวมการเปิดเสรีด้านแรงงานฝีมือของ AEC ที่มีผลกระทบไทย

Posted in: [ความได้เปรียบเสียเปรียบไทยในAEC](#) 03 มีนาคม 2555

การเปิดเสรีด้านการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือ ซึ่งเป็นประเด็นที่น่าจับตามองอย่างยิ่ง เนื่องจากการเปิดเสรีดังกล่าวอาจทำให้แรงงานฝีมือในอาเซียนย้ายจากประเทศที่มีค่าตอบแทนต่ำ (ประเทศในแถบอินโดจีน ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย รวมถึงไทย) ไปยังประเทศที่มีค่าแรงสูงกว่าและมีการใช้ภาษาอังกฤษอย่างแพร่หลาย อาทิ สิงคโปร์ และ มาเลเซีย

ซึ่งหลายฝ่ายเริ่มเป็นห่วงว่าการเปิดเสรีแรงงานฝีมือดังกล่าว จะทำให้แรงงานฝีมือของไทยในบางสาขาย้ายไปทำงานในมาเลเซียและสิงคโปร์ โดยเฉพาะสาขา การแพทย์ และ วิศวกร มีผลให้ในอนาคตไทยอาจขาดแคลนแรงงานฝีมือที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศในระยะถัดไป นอกจากนี้ ในระยะยาว หากมีการขยายกรอบความร่วมมือเป็น ASEAN+3 หรือ ASEAN+6 ก็มีความเป็นไปได้ว่าแรงงานฝีมือในบางสาขา อาทิ การเงิน การธนาคาร รวมถึง IT จากประเทศเหล่านี้จะเข้ามาแย่งงานบุคลากรไทยมากขึ้น

5. แนวโน้มการเคลื่อนย้ายแรงงานหลังเปิด AEC แล้ว

Posted in: [ผลกระทบอื่นที่จะเกิดกับไทย](#) 21 มิถุนายน 2555

นพ.สมเกียรติ ฉายะศรีวงศ์ ปลัดกระทรวงแรงงาน กล่าวในการอภิปรายหัวข้อ “The AEC Deep Impact” ภายในงาน Thailand HR FORUM 2012 ถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นของภาคแรงงาน เมื่อมีการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (เออีซี) ว่า ปัจจุบันประเทศไทยมีการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีอยู่แล้ว ในการนำเข้าและส่งออกแรงงาน รวมถึงการลงทุนของต่างชาติที่มีการนำแรงงานเข้ามาด้วย ซึ่งปัจจุบันมีแรงงานฝีมืออยู่ในไทยกว่า 1 แสนคน เป็นแรงงานในภูมิภาคอาเซียนเพียง 14,700 คน แรงงานที่มากที่สุดคือประเทศฟิลิปปินส์ กว่า 8 พันคน รองลงมาเป็นมาเลเซีย สิงคโปร์ และ พม่า ตามลำดับ

ทั้งนี้ มองว่าเมื่อมีการเปิดเออีซีในปี พ.ศ. 2558 ผลกระทบจะไม่รุนแรง แต่จะมีการเคลื่อนย้ายแรงงานกลุ่มธุรกิจการ ท่องเที่ยวและบริการเพิ่มขึ้น ซึ่งผู้ประกอบการต้องการแรงงานที่สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศทั้งอังกฤษและอาเซียนได้ ดังนั้นสิ่งที่ตามมาคือบุคลากรที่ทางด้านนี้ จะต้องมีการพัฒนาตนเอง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ไม่ให้ถูก แรงงานจากชาติอื่นแย่งงาน

นายพยุภศักดิ์ ชาติสุทธิผล ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ส.อ.ท.) กล่าวว่า ไทยจะต้องมีการปรับ โครงสร้างอุตสาหกรรม รวมถึงการพัฒนาในประเทศ เนื่องจากในช่วงที่ผ่านมาประเทศต่างๆ ในอาเซียนได้มีการปรับตัวจน ล้ำหน้าไทยในหลายด้าน ทั้งนี้ การปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันต้องเริ่มที่การศึกษา เมื่อเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรม ซึ่งฝ่ายทรัพยากรบุคคลจะต้องมีการพัฒนาบุคลากรเชื่อมโยงกับกลุ่มธุรกิจเดียวกัน

ที่มา : กรุงเทพธุรกิจ

6. อาชีพหมอฟัน, พยาบาล จะมีต่างชาติมาทำงานในไทยมากขึ้น เมื่อเปิด AEC

Posted in: ผลกระทบอื่นที่จะเกิดขึ้นไทย 03 มิถุนายน 2555

เผยกลุ่มวิชาชีพแพทย์ พยาบาล สถาปนิก วิศวกร ไม่พร้อมเปิด AEC เหตุไม่เข้าใจ ไม่เห็นประโยชน์จากการเปิดเสรี และห่วงถูกพยาบาล ทันตแพทย์ต่างชาติเข้ามาแย่งงานทำ

นายอัทธ์ พิศาลวานิช ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ และคณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย เปิดเผยว่า ผลการวิเคราะห์ศักยภาพการแข่งขันของการเปิดเสรีแรงงานวิชาชีพไทยภายใต้เออีซีในกลุ่มแรงงาน 7 สาขา ได้แก่ สาขาวิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม การสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และบัญชี พบว่าส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจเรื่องการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) และไม่เห็นถึงประโยชน์ของการที่จะเปิดเสรี

ทั้งนี้ ผลสำรวจพบว่ากลุ่มวิชาชีพไทยมีศักยภาพในการแข่งขันสูงเมื่อเทียบกับประเทศในอาเซียน แต่ผู้ประกอบการวิชาชีพเหล่านี้มีความเห็นตรงกันว่า จะไม่ออกไปขายแรงงานในประเทศอาเซียน แต่ต้องการออกไปทำงานในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว เช่น สหรัฐฯ ยุโรป ออสเตรเลีย หรือนิวซีแลนด์ มากกว่า เพราะประเทศเหล่านี้มีองค์ความรู้มาก หากไปทำงานจะสามารถเรียนรู้ได้

อย่างไรก็ตาม พบว่าในทางกลับกันเมื่อเปิด AEC แล้ว แรงงานจากกลุ่มประเทศอาเซียนจะไหลเข้ามาทำงานในเมืองไทยมากขึ้น เช่น พยาบาลจากประเทศฟิลิปปินส์ เพราะฟิลิปปินส์เป็นประเทศผลิตพยาบาลส่งออก หรือจะมีทันตแพทย์จากประเทศในยุโรปที่ได้โอนสัญชาติเป็นสัญชาติสิงคโปร์ตามที่เงื่อนไขกำหนด เข้ามาขอใช้สิทธิประกอบวิชาชีพในไทย เป็นต้น เนื่องจากเป็นกลุ่มที่สนใจต้องการมาทำงานในเมืองไทยอยู่แล้ว เป็นกลุ่มที่ไม่มีงานในประเทศของตนเนื่องจากจำนวนทันตแพทย์ในประเทศเหล่านี้มากกว่าจำนวนคนเจ็บป่วย เป็นต้น

ที่มา: manager.co.th

7. ประชากร AEC อยากทำอาชีพอะไร และตลาดการศึกษาของแต่ละประเทศ

Posted in: บทความและบทวิเคราะห์AEC 19 พฤษภาคม 2555

การผนวกรวมด้านเศรษฐกิจ การเมืองความมั่นคง และวัฒนธรรมภายใต้กฎบัตรอาเซียน ซึ่งเป็นเหมือนกรอบกติกาการอยู่ร่วมกันของผู้คน ในประชาคมอาเซียน ที่ไม่เพียงแต่จะดำรงอัตลักษณ์ทางเชื้อชาติใน 10 ประเทศสมาชิก เท่านั้น แต่พลเมืองในประเทศเหล่านี้ยังจะถูกเรียกขาน ในฐานะ “พลเมืองอาเซียน” ซึ่งย่อมเป็นคนรุ่นใหม่ ที่จะเติบโตและเป็นผู้กุมชะตาความเป็นไปในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การเปลี่ยนแปลงที่เห็นผลเป็นระยะๆ เพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอยู่ที่เสาหลักด้านเศรษฐกิจ ซึ่งปัจจุบันจะได้ยินคำว่า “เออีซี” หรือ “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน”

ดังนั้นการได้ทราบ ว่า “พลเมืองอาเซียน รุ่นใหม่” กำลังมุ่งหน้าตั้งเข็มทิศอนาคตของตัวเองกันไว้อย่างไร แล้วคนรุ่นใหม่ในอาเซียนสนใจฝึกฝนทักษะความรู้ความสามารถเพื่อพัฒนาสู่การทามาหาเลี้ยงชีพในเรื่องใด จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจ เพราะเมื่ออาเซียนคือตลาดและฐานผลิต เดียวกัน เคลื่อนย้ายทุน สินค้า แรงงานมีฝีมืออย่างเสรีไปมาระหว่างกัน โอกาสของคนไทย รุ่นใหม่ในการออกไปทำงานในประเทศเพื่อนบ้าน ย่อมมีพอๆ กับคนในประเทศเพื่อนบ้านจะเข้ามาทำงานในประเทศไทย แต่ความต่างคือทักษะทางอาชีพและความคล่องตัว ยืดหยุ่นที่แต่ละคนจะเปิดรับและฝึกฝนได้มากแค่ไหน หากจะดูอนาคตอาเซียน อาจต้องเริ่มพินิจที่ทัศนคติของเยาวชนอาเซียนกันก่อนว่า พวกเขาหรือเธอมีเป้าหมายใดในชีวิต จากผลสำรวจหัวข้อ “อาชีพในฝัน” ของเด็กในวัย 7-14 ปี ในไทย สิงคโปร์ และมาเลเซีย โดยขอเด็กได้ การสำรวจในประเทศไทยเมื่อเดือนมกราคม 2555 พบว่า 5 อาชีพในฝันของเด็กไทย คือ แพทย์ ครู ทนายความ พ่อครัว นักธุรกิจ และสัตว

แพทย์ ขณะที่ 5 อาชีพในฝันของเด็กวัยเดียวกันในสิงคโปร์ คือ ครู แพทย์ นักบิน พนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน และศิลปิน ส่วนในมาเลเซีย ซึ่งมีข้อมูล ผลการสำรวจของปี 2554 เป็นชุดล่าสุดระบุว่า 5 อาชีพ ในฝันของเด็กชาวมาเลเซีย คือ แพทย์ นักบิน ตำรวจ ทนายความ และครู เป็นที่น่าสนใจว่า เด็กทั้ง 3 ชาติให้ความสนใจกับอาชีพแพทย์เป็นอย่างมาก และอาชีพ แพทย์คือ 1 ใน 8 สาขาอาชีพนาร่องที่จะเปิดให้เคลื่อนย้ายแรงงานเสรีเมื่อเกิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งในขณะนี้ ประเทศสมาชิก ได้ร่วมกันกำหนดมาตรฐานของผู้ประกอบอาชีพ (MRAs) แล้ว

นอกจากนี้ในรายงานการวิเคราะห์ตลาดการศึกษา โดยบริติช เคาน์ซิล ยังระบุว่า ตลาดการศึกษาในอาเซียนกำลังมีการ เติบโตอย่างก้าวกระโดด โดยเฉพาะในเวียดนาม คนรุ่นใหม่ให้ความสำคัญกับการศึกษาในระดับปริญญาโทเพิ่มขึ้นกว่า 139% ในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา ขณะที่รัฐบาลเวียดนามก็ให้ความสำคัญกับการลงทุนด้านการศึกษาาระดับสูงแก่เยาวชน ใน ประเทศเป็นภารกิจหลัก เนื่องจากเห็นว่าเป็นวิถีทาง บริหารความมั่งคั่งยุคใหม่ โดยสาขาวิชาที่มีผู้ต้องการศึกษามากที่สุด ได้แก่ การบริหารจัดการธุรกิจ การเงิน การท่องเที่ยว เทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาศาสตร์ประยุกต์ โดยเฉพาะ วิศวกรรมศาสตร์นับว่าเป็นสาขาที่มี ชาวเวียดนามรุ่นใหม่สนใจเรียนจำนวนมาก ขณะที่รายงานของบริติช เคาน์ซิล ใน ฟิลิปปินส์ซึ่งจัดทำเมื่อปี 2553 ระบุว่า นักศึกษาฟิลิปปินส์สนใจเรียนในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพเป็นอันดับต้นๆ ไม่ ว่าจะเป็น การแพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล ตามมาด้วยสาขาที่เกี่ยวกับธุรกิจ โดยเฉพาะด้านการจัดการธุรกิจ การตลาด ส่วน สาขาที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศกำลังอยู่ในความสนใจที่มีเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ นอกจากนี้ชาวฟิลิปปินส์รุ่นใหม่ยังมุ่งมั่นกับ การไปศึกษาต่อในต่างประเทศในสาขาที่หลากหลาย อาทิ วิศวกรรมศาสตร์ ศิลปศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ กฎหมาย สิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวและการโรงแรม โดยมีข้อมูลระบุว่า เด็กฟิลิปปินส์ 50% สนใจเรียนในสาขาการจัดการธุรกิจ และ อีก 31% สนใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโท และปริญญาเอกในต่างประเทศ ขณะที่ในอินโดนีเซีย ประเทศที่มีประชากร มากที่สุดในอาเซียน คือราว 232 ล้านคนและประชากรกว่า 30% อยู่ในวัยต่ำกว่า 15 ปี กลับมีผู้เข้าสู่อการศึกษาขั้นสูง (ปริญญาตรีขึ้นไป) ประมาณ 4.8 ล้านคน โดยคนเหล่านี้มีความสนใจที่จะไปศึกษาต่อในต่างประเทศเพื่อสร้างโอกาสในการ หางาน เนื่องจากมีผลสำรวจระบุว่า นายจ้างในอินโดนีเซีย ยินดีรับผู้จบการศึกษาจากต่างประเทศมากกว่า ซึ่งใน ด้านหนึ่ง เป็นการสะท้อนปัญหาความไม่สมดุลระหว่างดีมานด์ และซัพพลายในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในประเทศ ซึ่งทำให้ เยาวชนอินโดนีเซียต้องออกไปแสวงหาการศึกษา ขั้นสูงในต่างประเทศ ด้านมาเลเซีย ซึ่งมีเป้าหมายยกฐานะเป็นประเทศ พัฒนาแล้ว โดยสมบูรณ์ภายในปี 2563 ดังนั้นมาเลเซียจึงมีมาตรการและเครื่องมือหลายด้านเพื่อผลักดันให้ไปสู่อเป้าหมาย ดังกล่าว ซึ่งการลงทุนสร้างทุนมนุษย์อย่างมโหฬารเป็นวิถีทางหนึ่งที่จะพามาเลเซียไปถึงเป้าหมายที่วางไว้ แต่อย่างไรก็ตาม ในปี 2554 มีรายงานระบุว่า มาเลเซียมีกำลังแรงงานที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ขึ้นไปเพียง 23% ด้วยเหตุนี้ หากมาเลเซีย ต้องการยกระดับสู่การเป็นประเทศรายได้สูงหรือประเทศที่พัฒนาแล้ว ก็จำเป็นต้องเพิ่มสัดส่วนกำลังแรงงานที่มีการศึกษา ระดับปริญญาตรีขึ้นไปให้ได้ 37% ภายในปี 2558 เป้าหมายเหล่านี้กระตุ้นให้รัฐบาลมาเลเซียออกแรงผลักดันให้ มหาวิทยาลัยของรัฐรับอาจารย์ที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอกมากขึ้น จากปัจจุบันมีอาจารย์ระดับปริญญาเอกใน มหาวิทยาลัยรัฐทั่วประเทศ 36% ขณะที่ภาครัฐ ตั้งเป้าหมายผลิตผู้จบปริญญาเอกให้ได้จำนวน 18,000 คน ภายในปี 2558 ซึ่ง เป็นปีที่มาเลเซียจะเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียนเช่นสมาชิกอีก 9 ชาติในภูมิภาคนี้ ความเคลื่อนไหวต่อการพัฒนาทุน มนุษย์ในแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียนและความฝันใฝ่ต่ออาชีพในอนาคตของพลเมืองอาเซียนรุ่นใหม่ กำลังชี้ให้เห็นถึง อนาคตของภูมิภาคนี้ และเป็น โอกาสของตลาดการศึกษาขั้นสูงที่จะ จับกระแสและจับอาการของตลาดนี้ได้

ที่มา : ประชาชาติธุรกิจ

8. นักศึกษาจบใหม่กับสิ่งที่เป็นไปได้ใน AEC

Posted in: [การปรับตัวกลยุทธ์เมื่อเป็นAEC](#) 13 มีนาคม 2555

นับถอยหลังสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” (ASEAN Economic Community: AEC) ในปี 2558 สำหรับการเตรียมพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนอย่างเต็มตัว จากการได้ติดตามข้อมูลข่าวสารต่างๆ พบว่าคนส่วนใหญ่ยังไม่ได้มีความเข้าใจหรือตระหนักถึงการเกิด AEC ในปี 2558 มากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิสิตนักศึกษาที่กำลังจะก้าวเข้าสู่ตลาดแรงงานอันใกล้ ต่างมองว่าเป็นเรื่องไกลตัว ซึ่งแนวคิดเช่นนี้น่าห่วงยิ่งนัก อย่างที่ทราบกันดีว่า AEC เกิดจากการรวมกลุ่มระหว่าง ประเทศไทยกับอีก 9 ประเทศเพื่อนบ้าน อันประกอบไปด้วย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ บรูไน เวียดนาม พม่า ลาว และกัมพูชา นั้นหมายความว่า การเคลื่อนที่ของแรงงานของ 10 ประเทศที่กล่าวมาสามารถเดินทางทำงาน ณ ประเทศต่างๆ ได้สะดวกมากยิ่งขึ้น มองดูแล้วเป็นเหรียญสองด้านทั้งด้านแสงส่องสว่างแห่งโอกาสและด้านมืดจากอุปสรรค

การสร้างคนให้ได้รับด้านหัวแห่งโอกาสจึงเป็นเรื่องที่ไม่สามารถสร้างได้แค่การบอกกล่าวแต่ให้นิสิตฟังในห้องเรียนจากการสอดแทรกในรายวิชาที่สอนเท่านั้น แต่ควรจะมีวิชาที่ว่าด้วยประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเปิดสอนในทุกระดับการศึกษาซึ่งเนื้อหาควรกล่าวถึงทั้งทางด้านภาษาที่ใช้โดยเน้นให้นิสิตนักศึกษาได้ศึกษาภาษาของประเทศในกลุ่มสมาชิกในระดับที่สามารถใช้สื่อสารได้อย่างน้อยก็ในระดับพื้นฐานเพื่อใช้ในการชีวิตประจำวัน พร้อมกับเพิ่มความเข้มข้นในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษควบคู่กันไปด้วยเพราะสำหรับประเทศไทยนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับทักษะการใช้ภาษาอังกฤษจากผลการสำรวจล่าสุดของสถาบันเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) พบว่าศักยภาพและความพร้อมของไทยอยู่ในระดับ”กลางๆ” เมื่อเทียบกับประเทศอื่นในอาเซียน และตามหลังอินโดนีเซีย มาเลเซียและสิงคโปร์ ซึ่งถือได้ว่าเป็นประเทศที่มีศักยภาพการใช้ภาษาอังกฤษสูงที่สุด

นอกจากการให้ความสำคัญในด้านการสื่อสารด้วยการใช้ภาษาต่างๆแล้วควรให้ความสำคัญกับการจัดให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยจัดให้มีโครงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการเรียน การฝึกงานแก่นิสิตนักศึกษาระหว่างประเทศในกลุ่มอาเซียน เพื่อก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ซึ่งการมีองค์ความรู้ที่รอบด้านเปรียบได้กับการรู้เขารู้เรา ซึ่ง ณ เวลานั้นเขารู้เราแต่เราไม่รู้เขามากแค่ไหน ที่กล่าวเช่นนี้เนื่องจากในช่วงสองสามปีที่ผ่านมาได้มีโอกาสสอนนิสิตนักศึกษาชาวต่างชาติที่ มาจากประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้น ทั้งกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และเวียดนาม นิสิตต่างชาติเหล่านี้ล้วนคาดหวังการได้ทำงานในไทยหลังจากเรียนจบ นั้นหมายความว่าตำแหน่งแรงงานในไทยจะถูกแทนที่จากนิสิตต่างชาติเหล่านี้จึงหวังว่าระบบการศึกษาไทยจะเข้มแข็งขึ้น และสามารถตอบโจทย์ตลาดแรงงานที่จะเปลี่ยนแปลงไปได้ทัน ซึ่งตลาดแรงงานที่กำลังจะเกิดขึ้นในระยะอันใกล้ นั้นแรงงานจำเป็นต้องมีความรู้และความเข้าใจ ซึ่งหมายถึง รู้จักภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้าน และที่สำคัญคือมีความเข้าใจใน ศาสนา วัฒนธรรม ความเชื่อ เพราะในสังคมนี้เราอยู่กันด้วยความรู้ความสามารถอย่างเดียวนั้นไม่ได้ ต้องมีความเข้าใจเป็นองค์ประกอบด้วย ดังนั้น การเตรียมความพร้อมทั้งหลายเหล่านี้จึงไม่อาจเตรียมกันได้ในช่วงข้ามคืนแต่หากต้องมีการบ่มเพาะปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็ก ซึ่งในปัจจุบันจะเห็นว่ารัฐให้ความสำคัญและพยายามเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงเพิ่มมากขึ้น อาทิ การพัฒนาทางด้านภาษาอังกฤษ โดยจัดให้มีนโยบายการพูดภาษาอังกฤษในโรงเรียนอาทิตั้งแต่วันหรือ โครงการ English Speaking Year 2012 โดยวัตถุประสงค์ของโครงการดังกล่าวเกิดขึ้นเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมและส่งเสริมการสื่อสารภาษาอังกฤษระหว่างครูและนักเรียน รวมทั้งต้องการฝึกให้เกิดความเคยชินในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษซึ่งถือว่าเป็นความพยายามในการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาอังกฤษให้แก่เยาวชนโดยมุ่งหวังให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้เทียบเท่ากับประเทศเพื่อนบ้าน ในหลายประเทศที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ได้นับว่าเป็นความพยายามที่ดีในการเริ่มต้นถึงแม้ว่าอาจจะดู

ขลุขลัอยู่ไม่น้อย แต่อย่างไรก็ตาม เราต่างก็เห็นความพยายามที่จะผลักดันและสร้างสังคมไทยให้เข้มแข็งเพื่อพร้อมรับมือกับสถานการณ์ที่จะเปลี่ยนแปลงไปซึ่งถึงเวลาแล้วที่เราทุกคนควรจะตระหนักถึงการเกิด AEC และเตรียมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นเพื่อเปิดรับโอกาสอย่างเต็มที่
ที่มา: กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

9. ตัวอย่างการพัฒนาการของสิงคโปร์ ไทยควรเร่งพัฒนาเตรียมพร้อมสู่ AEC

Posted in: การปรับตัวกลยุทธ์เมื่อเป็น AEC 21 พฤษภาคม 2555

แนวทางการพัฒนาศักยภาพของสิงคโปร์พบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

1. การมุ่งเน้นการพัฒนาองค์ความรู้ เพื่อเสริมศักยภาพทางเศรษฐกิจ แม้สิงคโปร์จะเสียเปรียบเรื่องปัจจัยการผลิตที่มีราคาสูงกว่าประเทศอื่นๆ ในแถบอาเซียน แต่สิงคโปร์พยายามพัฒนาองค์ความรู้ ผ่านการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ให้มีระดับสูงขึ้น และนำมาต่อยอดให้เกิดนวัตกรรมเชิงธุรกิจ ซึ่งจะช่วยสร้างความได้เปรียบและส่งเสริมศักยภาพในการแข่งขันของสิงคโปร์ อีกทั้งยังช่วยลดการพึ่งพาเทคโนโลยีกับต่างชาติ เช่น การพัฒนาอุตสาหกรรม Biomedical ขึ้นมาเป็นอุตสาหกรรมหลักชนิดใหม่ ควบคู่ไปกับอุตสาหกรรมหลักเดิมที่นับวันจะมีสถานะการแข่งขันจากประเทศในเอเชียที่รุนแรงขึ้น
2. การไม่หยุดที่จะยกระดับสภาพความเป็นอยู่ของคนในประเทศ จากการเปลี่ยนแปลงของลักษณะตลาดและลักษณะประชากรในสิงคโปร์ เช่น การขยายตัวของสังคมเมือง การเปลี่ยนแปลงช่วงอายุของประชากร และความหลากหลายของประชากรที่มากขึ้น ส่งผลให้ภาคเอกชนยังคงพยายามที่จะหาโอกาสในการพัฒนาสินค้าและบริการใหม่ๆ ทำให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และยังช่วยยกระดับสภาพความเป็นอยู่ของคนในประเทศให้ดีขึ้น
3. การลงทุนเพื่อ R&D ของสิงคโปร์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง เพราะนโยบายหลักของสิงคโปร์ ที่ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในด้าน R&D จากภาครัฐ อีกทั้งการดึงดูดนักลงทุนด้วย สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำธุรกิจ ที่ต้องอาศัยเทคโนโลยี เช่น ที่ตั้งของประเทศ โครงสร้างพื้นฐาน เป็นต้น ทั้งนี้ ตัวเลขการใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาโดยรวม (Gross Expenditure on Research & Development: GERD) ของสิงคโปร์ปี 2553 มีมูลค่า 6.5 พันล้านดอลลาร์สิงคโปร์ เพิ่มขึ้น 7.4% (YOY) โดยกว่า 60% ของการใช้จ่ายดังกล่าวมาจากภาคเอกชน ในขณะที่บุคลากรด้านนี้เพิ่มขึ้นกว่า 4.3% (YOY) สิงคโปร์ให้สิทธิพิเศษภาคธุรกิจ
4. รัฐบาลสิงคโปร์มีการให้สิทธิพิเศษกับภาคธุรกิจที่มีการลงทุน เพื่อการวิจัยและพัฒนาในสิงคโปร์ ซึ่งถือเป็นสิ่งจูงใจให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการลงทุนมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง เช่น การให้สิทธิพิเศษทางภาษี จากนโยบายการส่งเสริมนี้ทำให้จำนวนกิจกรรมเพื่อการพัฒนาสินค้าและบริการในสิงคโปร์เกิดขึ้นในหลายสาขาธุรกิจ โดยเฉพาะในสาขาหลักๆ เช่น อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ผลิตภัณฑ์เคมี เป็นต้น อีกทั้งมีการจัดตั้ง โครงการร่วมทุนกับภาคเอกชนจากประเทศอื่นๆ ในเอเชีย เช่น โครงการ Jurong Aromatics Corporation เป็นต้น
5. การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการพัฒนาองค์ความรู้ในระยะยาว ในระยะต่อจากนี้ สิงคโปร์ตั้งเป้าที่จะทำให้ประเทศกลายเป็นศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมเชิงธุรกิจ โดยภายในปี 2558 จะมีการเพิ่มสัดส่วนตัวเลขค่าใช้จ่ายเพื่อ R&D ให้ได้ถึงร้อยละ 3.5 นอกจากนี้ ภายใต้แนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจของ Economic Development Board ที่จะให้สิงคโปร์เป็น Home for Innovation และให้ความสำคัญกับความร่วมมือในการพัฒนาองค์ความรู้ จากหลายฝ่าย (CO-Creation Solutions) ทั้งภาครัฐและเอกชน

ประเทศไทยยังจะต้องปรับปรุงในเรื่องของพัฒนาองค์ความรู้ ซึ่งเป็นกระบวนการพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยรวม โดยการวิจัยและพัฒนาของไทยยังมีบางประเด็น ที่ส่งผลต่อการเพิ่มศักยภาพของไทย เช่น ผู้ประกอบการ ไทยยังลงทุนด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตน้อย โดยในปี 2552 สัดส่วนค่าใช้จ่ายเพื่อ R&D ของภาคเอกชน เมื่อเทียบกับค่าใช้จ่าย R&D รวมมีเพียง 39% อีกทั้งยังต้องพึ่งพาการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างชาติ ซึ่งต้องใช้เงินลงทุนสูง จึงถือเป็นอุปสรรคต่อการใช้เทคโนโลยี เพื่อของผู้ประกอบการไทย โดยเฉพาะกลุ่ม SMES ไทยไม่สามารถแข่งขัน โดยอาศัยความได้เปรียบจากปัจจัยแรงงานที่มีราคาถูกเพียงอย่างเดียวได้อีก เพราะระดับราคาปัจจัยการผลิตของไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น เช่น การเพิ่มอัตราค่าจ้างขั้นต่ำอีกทั้งธนาคารแห่งประเทศไทย ระบุว่า ผลผลิตภาพแรงงานนอกภาคเกษตรเฉลี่ยต่อคนของ ไทยในไตรมาสสุดท้ายปี 2554 อยู่ที่ 111.2 เทียบกับปีฐาน 2543 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าในช่วงกว่า 10 ปี คุณภาพแรงงานของ ไทยยังมีการพัฒนาที่ช้าและอยู่ในระดับข้างต่ำ

การรวมกลุ่ม ABC ถือเป็นเหตุการณ์สำคัญที่ผู้ประกอบการไทย จะได้เผชิญโอกาสใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้นจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจดังกล่าว อัน ได้แก่ การรวมเป็นตลาดเดียวในอาเซียนจะทำให้ลักษณะผู้บริโภค มีความหลากหลายขึ้นและมีปริมาณมากขึ้น จึงเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการไทยสามารถที่จะพัฒนาสินค้าเดิมหรือสร้างสินค้าใหม่ๆ โดยใช้การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เป็นเครื่องมือ การเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิกได้อย่างเสรี ทำให้การแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีและบุคลากร ที่มีทักษะกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีความพร้อมเป็นไปได้สะดวกขึ้น แหล่งเงินทุนเพื่อพัฒนา งานวิจัยและบุคลากรที่เป็คกว้างมากขึ้น และเอื้อต่อการจัดตั้งเครือข่ายข้อมูลร่วมกันในระดับภูมิภาค การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานร่วมกันในระดับภูมิภาคที่อาจเป็นรูปธรรมมากขึ้น เช่น การพัฒนากฎหมายคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การยกระดับการศึกษา เป็นต้น สำหรับประเทศไทยและสิงคโปร์อาจใช้โอกาสจากการฟื้นฟูกรอบความร่วมมือ Singapore-Thailand Enhanced Economic Relations (STEER) ที่บรรจุแนวคิดของการพัฒนาเทคโนโลยีร่วมกันระหว่าง 2 ประเทศไว้ด้วย หากไทยต้องการที่จะยกระดับประสิทธิภาพในการผลิต ก็จำเป็นต้องพัฒนาเทคโนโลยีและคุณภาพของบุคลากร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดขนาดใหญ่ เช่น ABC และดึงดูดการลงทุนจากทั่วโลกในระยะยาว โดยอาศัยแนวคิดหลักๆ ดังนี้ การส่งเสริมให้เกิดการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีภายในประเทศ ซึ่งจะทำให้ได้ความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับประเภทอุตสาหกรรมหลักและระดับเงินทุนของไทยควบคู่ไปกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสม เช่น กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง การศึกษา เป็นต้น อีกทั้งควรกระตุ้นให้เอกชนเข้ามามีบทบาทมากขึ้น เพิ่มบทบาทของเศรษฐกิจในเชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy) โดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน รัฐอาจช่วยสนับสนุนให้เกิดกระบวนการเพื่อการสร้างสรรค์และพัฒนาสินค้าของภาคธุรกิจ ซึ่งไม่ต้องลงทุนสูง แต่เน้นการพัฒนาสินค้าและบริการให้แตกต่างและมีความโดดเด่น เช่น ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว การพัฒนาสินค้า OTOP การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์อาหารและสินค้าเกษตร เป็นต้น

การพัฒนาบุคลากรที่มีทักษะถือเป็นปัจจัยสำคัญ การพัฒนาแรงงานให้เป็นแรงงานที่มีทักษะ (Skilled Labour) จะช่วยให้การถ่ายทอดเทคโนโลยีในภาคการผลิตและบริการเป็นไปได้ง่ายขึ้น และได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงานระดับภูมิภาค ซึ่งควรจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพของแรงงานทั้งความเชี่ยวชาญเฉพาะทางทักษะทางภาษา และการกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาอยู่เสมอ รวมทั้งต้องเร่งผลิตและพัฒนานักวิจัยให้มีคุณภาพมากขึ้น

ที่มา: ศูนย์วิจัยกสิกรไทย